

ב"ה, גליון י' - תמוז תשכ"ה
וועד העולמי לקרב הגאולה שלימה
על ידי שנקיים מצות התוכחה כהלכתה
ירושלים עיה"ק תובב"א

מורה הוראות ומדריך הדרכות
לקיום מצות התוכחה

הקדמה – חלק ד'

ז

ואין לומר שלום עלי נפשי מאחר ובכל עיר ועדה יש בית דין שנתמנו על ידי הקהל, ולכן אין החיוב מוטל על כל ישראל, ובפרט במקומות שיש רבנים ראשי הקהל אל נאמר שעליהם מוטל הדבר, כי על כל אדם מישראל החיוב למחות ולפגוע בעוברי עבירה ואסור להעלים עין מעוברי עבירה, דדבר זה מוטל על כל ישראל, ובית דין שליחותם דכל ישראל עבדי ועל ידי זה נפטרו כל אחד ואחד מלהשגיח, אבל כשאין בית דין עושה שליחותם דישראל, שוב חלה החובה בזה על כל אחד מישראל כמו שכתוב החתם סופר בתשובותיו וזה לשונו:

וקיום חוקים ומצות כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס מי שאינו מוחה ויש בידו למחות בכלל אשר לא יקים את דברי תורה הזאת כפי' רמב"ן פ' תבוא על פי ספרי, ומה שכתוב אשר לא יקים זה בית דין שלמטה לאו דוקא בית דין אלא כל אדם מישראל קטן וגדול שם הוא, אם יש בידו לעשות, וכת' ואם העלם יעלימו עם הארץ בתנו מזרעו למולך משמע שהי' על ע"ה שלא יעלימו וע"ה איננו בית דין, כדמוכח בפ' חטאות דע"ה בעשותה היינו הדיוט ובית דין היינו עיני העדה, ואם כן על כל ע"ה הטיל הכתוב שלא יעלימו, ומדכתב אחר כך והכרתי אותו למעט כל עולם, ש"מ שהי' להם גם כן בכרת כמותו אלא שמיעט הכתוב והיקל עונשם מכרת חוץ מעונש שבועות שוא

דחמיר טפי ויש עיון בדבר קצת מש"ס פ' שבועות הדיינין, מכל מקום אמת נכון שאין בין בית דין ובין כל שום איש מישראל שיכול למחות ולפגוע בעוברי עבירה ולא כלום, ואפילו תלמיד לפני רבו לא מיקרי אפקרותא לפגוע בהם ולהכות באגרוף רשע עד שתצא נפשו כנחמי' בן חכלי' ואכם ואמרטם ואמר יד אשלח בכם ובית דין שהזכירו בכל מקום לישנא בעלמא הוא ואורחא דמלתא שיש כח בידם כמו קטן אוכל נבילות בית דין מצויין להפרישו, וכמו במילה בית דין מצווי' למולו, ורמב"ם ס"ל בספר המצות אפילו דרבנן מן התורה נינהו מלא תסור, על כן פסק אפילו באיסור דרבנן ככה, כמו שכתוב פ"ו מהל' חמץ ומצה באוכל מצה בערב פסח (ועי' תי"ט נזיר פ"ז משנה ג') ודברי חי' ר"ן חולין קל"ב תמוהים שכתב שיעור ההכאה ל"ט כמלקות דאורי' והוא תימא נחזור להנ"ל דדבר זה מוטל על כל ישראל, ובית דין שליחותיהו דכל ישראל עבדי שנתמנו שלוחא דישראל, ועי"ז נפטרו כל אחד ואחד מלהשגיח כי העמידו גברי רברבי בחריקוהו והיינו רישך בקרירא ורישא דרישך בחמימי ומכל מקום קרירי איכא, וכל זה בחלק חוקים ומצות, עכ"ל.
(שו"ת חתם סופר חושן משפט סימן קע"ז)

וועד העולמי לקרב הגאולה שלימה על ידי קיום מצות התוכחה כהלכה

* * *

(המשך אי"ה בגליון הבא)